

Fyri mánaða síðan varð hann fagnaður — av-ulbrichtseringin er longu byrjað

ULBRICHT - seinasti stalinisturin er deyður!

Fáur mundi hugsa, at hesin maður skuldi fáa so stóran týðning sum hann gjørdi. Maðurin, ið var í russiskari útlegd, og sum var vanur at lýða boð, honum vórðu givin.

Stein Vaksveen

Walter Ulbricht er deyður.

Á 80 ára degi sínum fyri um leið einum mánaða síðan varð hann fagnaður.

Tað varð sá'nasta ferðin. Í røðum og blaðgreinum vórðu øll avreksverk hansara røst.

Av-ulbrichtseringin er longu byrjað.

»Leuna Werke Walter Ulbricht«. Navnið hevur onga til veru longu, og Walter Ulbricht Stadion í Eysturberlin kallast nú Heimsungdómurin Stadion.

Kortini er tað ongin, sum beinleiðis tekur til orða móti tí leiklut, fyrrverandi e'naræð isharrin í Týskalandi og Europa eftir seinna heimsbardaga, hevði.

Nútiðar DDR, eitt ríki, har góður idnaðartrivnaður er, er fyri stóran part honum at takka.

Endamál hansara var at gera DDR eins týðningarmikið í eysturheiminum, sum Forbundsrepublikkin er í Vesturheiminum.

Hetta eydnaðist honum. Hann spardi onki til tess at fáa endamálið veruleikant.

Tey, sum ikki høvdu somu hugsan sum hann, og tey vóru fleiri túsund í tali, vórðu fongslað, eins og hann tók garðar og aðrar ognir frá bøndru-

num. Somuleiðs var hann orsøkin til mikla fólkaflóttan. Flóttanin taldi milljónir av fólki, og onki tal er til taks, hvussu nógv vórðu dripin í sambandi við flóttaroyndir.

Álit

Um somu tíð sum Adolf Hitler tók lívið av sær í Berlín í endanum av apríl 1945, lendi eitt flogfar í floghavnini í Frankfurt an der Oder.

Millum teirra, sum vóru um borð, var Walter Ulbricht sam an við nøkrum øðrum týskum kommunistum.

Hann var júst afturkominn úr Moskva, har hann hevði verið í útlegd.

Táverandi leiðari Russlands, Josef Stalin, hevði fult álit á Walter Ulbricht, sum var afturkominn til Týsklands at fremja fyrrverandi til frama fyri uppbygging av einum kommunistiskum samfelag í tí partinum av landinum, sum Russland hevði tikið.

Stalin hevði kosið rétta mannin til hetta.

Ulbricht var maðurin, sum í tíðni frammanundan var vorðin vanur at lýða boð, honum vórðu givin, og uttan at spyrja hvi.

Ivaleynt hevði sama verið galdandi, um hann skuldi framtað slikt tiltøk í t.d. Keypmannahavn, Warszawa ella Prag.

Í 1946 gjørdi hann enda á tálveru floksins, sum kundi forða veruleikanum av einum kommunistiskum Týsklandi.

Tað var sosialdemokratisk flokkur.

SPD, sum flokkurin varð kallaður, hevði tryggn meiriluta í eystara parti landsins.

Men Ulbricht sýndi snildni í hesum sambandi.

Sosialdemokratisk flokkurin varð ikki forboðin í landinum, men við russiskari hjálp eydnaðist tað honum at fremja sa-

manrenning av sosialdemokratiska- og kommunistaflokkinum, soleiðis at talan varð um bert ein flokk. Nevniliga SED.

Undir slika politiskum umstøðum kunnu hugsan Ulbrichts at gerast einræðisharri, skjótari verða veruleikakend.

Walter Ulbricht avmyndaður, tá hann var yvirmaður í sovjetiska herinum í 1942.

Mótstøða

Men óálmaður eydnaðist hetta honum ikki.

Av og á mótti hann mótstøðu.

Á fyrsta sinni, tá Stalin andaðist. Hetta var í juni 1953.

Við deyða hansara fall var judgari Ulbrichts.

Eitt týðningarmikið bólkur í SED við russiskum stuðli víkta veinni broyta sosialpolitikk Ulbrichts, sum m.a. bar við seg endurtøku av miklari fólkaflóttat.

Ibúgvamir í Eysturberlin kendu seg sviknar, orsakað av ósemjuni millum l. skrivaran og hinar limir floksins, og hlídu tí, at teir eins væl kundu seta í verk tiltøk.

17. juni 1953 gjørdi ibúgvamir í Eysturberlin uppreisur. Orsøkin til uppreisurina segði fólk'ð vera ov vánalig lív'kor. Móti endanum gjørdi fólk'ð eisini tiltøk móti kommunistisku leðaranum, men tá varð nóg mikið hjá sovjetisku myndugleikunum, sum bardu uppreisurina n'ður.

Aðru ferðina var í 1956, tá Krusjev á 7. floksfundinum í Moskva gjørdi upp við Stalin'smuna.

Av-staliniseringin byrjaði, og

Ulbricht og Nikita Krusjev í Eysturberlin. Krusjev kundi ikki vera eysturtýska floksskrivaran fyrriuttan.